מכלל דתרוייהו סבירא להו אמומאה דחויה

היא בצבור לימא מסייע ליה יכל יהסמיכות

שהיו שם קורא או עליהן אני תכף לסמיכה

שחימה יחוץ מזו שהיתה בשער נקנור שאין

מצורע יכול ליכנם לשם עד שמזין עליו מדם

חטאתו ומדם אשמו ואי אמרת ביאה במקצת

לא שמה ביאה ליעייל ידיה ולסמוך אמר רב

יוסף הא מני יח' יוםי ברבי יהודה היא דאמר

מרחק צפון וליעבד פישפש אביי ורבא

דאמרי תרוייהו יהכל בכתב מיד ה' עלי

השכיל (את) כל מלאכת התבנית איכא

דאמרי אמר רב יוסף כל הסומך ראשו ורובו

מכנים מאי מעמא יכל כחו בעינו הלכך לא

אפשר מאי קסבר אי קסבר סמיכת אשם

מצורע דאורייתא יותכף לסמיכה שחימה

דאורייתא ליעול ולסמוך להדיא ב דרחמנא אמר אמר רב אדא בר מתנה גזירה שמא

ירבה בפסיעות איכא דאמרי אמר רב

אדא בר מתנה סמיכת אשם מצורע

דאורייתא ותכף לסמיכה שחימה לאו

דאורייתא מיתיבי סוסמך ושחט ימה סמיכה

במהורין אף שחימה במהורין ואי אמרת

לאו דאורייתא בממאין נמי משכחת לה

אלא איפוך סמיכת אשם מצורע לאו

דאורייתא ותכף לסמיכה שחימה דאורייתא

רג א מיי׳ פ״ד מהלכות ביחת מקדש הלכה טו: יד ב מיי' פ"ג מ בו ג מיי׳ פ"ד מהל' מחוסרי

כפרה הלכה ב וע"ש

תורה אור השלם

 הַכּל בִּכְתָב מִיַּד יְהֹוֶה עָלַי הַשְּׁבִּיל כּל מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית: דה"א כח, יט

מוסף רש"י

טומאה דחויה היא בצבור. טומאה דחויה היא בצבור. לש"פ שקרבן לבור דומח אומה, בקושי הותה ולא הימר גמור וכל מה דמליטו להדורי מהדריטן שיעשה בטהרה (יומא הובעי"ז שם מה). לוו: לע"ג דלכשרה רממנל למיתי בטומאה לאו היתר גמור בות אלת היכת דלת משחכתי ין, וכיון דלחו היתר גמור נע" לין לרלויי (פסחים עד.): מרחק צפון. דקסבר איזהו לפון כנגד לפונו של המזבח והלאה לא לגד מזרח ולא לד מערב ואע"פ שהוא כחלי חלק עזרה הלפוני לאו כשר הוא לשחיטת חטאת דבעינן על ירך המזכח וליכא (עפ"י רש"י יעיל כ.): **הכל בכתב. דקאמר** ליה דוד לשלמה כל מלחכת התבנית: עלי השכיל. אותי לימד הטכנים. עדי השביד. מוטי נימו (חולין פג:). שהבנין נמסר לדוז ע"י הנביאים שלא להוסיף ולו לגלוע (עירובין קד.):

ליקוטים

ידיה ולסמוך. התוס׳ אלו נאמריז (סוטה דף ל"ט ע"א) וגם הרב רמ״א הביאו באו״ח סי׳ וגם הרב הכ"א הביאו באו"ח סי" קס"ו וז"ל (בד"ה כל כהן) ושיעור תכיפה איכא למשמע מתכיפת סמיכה לשחיטה כר' אלמא כדי מהלך משער נקנור צד בית המטבחים לא חשובה תכיפה ובמס׳ מדות משמע דלא וכיפוז ובנוט בווווג בבבב זוי מפי מכ״ב אמה עכ״ל. וקשה ככדי פסיעה אחת הוי הפסק, וזה ראמרי׳ התם לימא מסייע ליה כל הסמיכות כו' חוץ מזו וכו' ליעייל ידיה ולסמוך אמר רב יוסף הא מני ריב"י היא כו'. איכא דאמרי אמר רב יוסף כל הסומך ראשו ורובו הוא מכניס ע״כ. והנה לא מיבעיא לאיכא יאמרי דפשיטא ופשיטא דאפילו שחוט תכף אצל הפתח ואפ״ה לא מיקרי תכף, דאי ס״ד בפחות מכ"ב אמה מיקרי תכף אכתי מכ ב אמוז מיקוי וזכן: אכוני קשה לישחט תכף אצל הפתח, ובודאי אין סברא כלל לומר דהולכת האשם מחוץ לפנים הוי שיעור גדול דאכתי כ״ב אמה מאן דכר שמיה, וא"כ להאיכא מאן דכו שמיה, וא כ להאיכא דאמרי לית דין ולית דיין, אלא אפילו ללישנא קמא דמוקי לה כריב"י ע"כ לומר דלסברת המקשן דרבי היא אפילו בפסיעה אחת הוי הפסק כאמור, וא״כ אף התרצן דמוקי לה כר׳ יוסי מנ״ל דהורצן דמוקי לה כרי יוטי מניק דפליג בהאי סברא דשיעור הפסק אמאי דסבר המקשן בהכרח, כיון דמן התרצן לא מוכח מידי דאיכא למימר דאף . זוא מודה להמקשן בזה, וביותר מנ"ל כלל לומר דפליגי רבי ומילתא דפשיטא היא בכולי תלמודא דאין לנו לחדש שום מחלוקת מדעתינו. וקושיא זו התרקת כו פונים: "קישא ה הקשיתיה לכמה גדולים ובתוכם שארי הרב המופלג כמהר"ר אליקים געץ זה יותר מל' שנה בהיותו יושב על כסא ההוראה

שהיא ראייה לדברי מדלא שנה התנא חילוק זכרים מנקבות היכא דכתיב כהן סתם כגון גבי מתנות כהונה אלא גבי מנחה דכתיב י אהרן ובניו שמע מינה היכא דכתיב כהן סתם לא שנא כהן ולא שנא כהנת ואם תאמר ואי מטעם הואיל והותר לצרעתו הותר לקרויו למה לי יבא

עשה שיש בו כרת וילחה עשה שחין בו כרת בלחו הכי נמי ויש לומר בו דעל מחנה לויה שנכנס טבול יום שבבעל כאו קרי הולרך לומר עשה דפסח דבכרת לחי עשה וכו׳ דטבול יום בבו אינו נכנס אי מן התורה אי טבול יום דוב כוב דמי אי מדרבנן מגזירת יהושפט והתם לא שייך למימר מתוך שהותר ללרעתו שהרי בשמיני האי ואינו אלא מחוסר כפורים דלא נאסר מעולם במחנה לויה ומה שייך שם לומר שהותר אבל על מחנה שכינה שמכנים ידיו לבהונות והוא טבול יום של קרי על זה קאמר מתוך שהותר מחוסר כיפורים של מצורע דבעלמא אסור בעזרת שכינה והכא הותר

הותר נמי לטבול יום דקרויו: הגה"ה מכלל דתרוייהו מבירא להו מומאה דחויה היא בציבור. והל דאמר רב תחליפא משמיה דרבא זאת אומרת הותרה היא בליבור בפ"ק דיומה (דף ו:) זהת הומרת ולה סבירה ליה 0: וליעבד פשפש בו הכד בבתב בו'. והא דמוסיפים על העיר ועל העזרות ש היינו היכא דאיכא למימר קרא אשכחו ודרוש כי ההיא דסוכה (דף נא:) ומיהו קשה דהכא נמי אין לך קרא גדול מזה דניעביד פשפש לקיים מצות סמיכה דרחמנא אמר וסמך כדו ולמאי דמסיק דסמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא ניחא אבל

לטעמא דשמא ירבה בפסיעות קשה דניעבד פשפש דליכא למיחש ומיהו כהו דשמא ירבה בפסיעות גזירה דרבנן בעלמא היא וקרי כיו כאן הכל בכתב והא דאמר בריש כיסוי הדם (חולין פג:) דכיסוי הדם אינו נוהג במוקדשין משום דלא איפשר דהיכי ליעביד לבטליה קא מוסיף אבניין וכתיב הכל בכתב אין זה חשוב כמו קרא דכיון ביו דלא כתב בהדיא בקרא שינהוג כיסוי הדם במוקדשין:

ניסמון סמילה בטהרה וניםמוך. כיון דלא איפשר בענין אחר ולא מקיימין יולא דמי לשאר [טמאים] שמשלחין קרבנותיהם ולא אתרינן ניעול וניסמוך דמקייתא סמיכה דידהו נטהרה: **םמיכת אשם מצורע לאו ראורייתא** ₪. ואמרינן [©] אקפו ידייכו דלא תיהוי עבודה בקדשים. ומתוך הך שמעתא אתי שפיר הא דאמר בריש התערובת (לקמן דף עו.) גבי ספק מלורע שמביא אשמו ולוגו עמו ואומר אם מלורע הוא זה אשמו כו' ואותו אשם טעון סמיכה ובהונות והשתא למה לי למיתני סמיכה בין יהא אשם בין לא יהא [אשם] בעי סמיכה אלא משום דסמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא בש וקאתי לאשמועינן דטעון סמיכה (דאורייתא) לו משום ספיקא דשלמים וכן לעיל בריש מכילחין [דף ה.] גבי אשם דפריך מה לשלמים שכן טעונין סמיכה משום אשם מלורע נקט סמיכה ולא כפי׳ הקונטרס דלא גריס סמיכה כדפרישית בפ״ק והא דתנן בפ' כל התדיר (לקמן 1:) כל אשמות באין בני שתי שנים ובכסף שקלים חוץ מחשם נזיר וחשם מצורע לה מצי למיתני כל חשמות טעונין סמיכה חוץ מאשם נזיר או ואשם מלורע כיון דמדרבנן מיהא טעון לבו סמיכה והא דתנן בפ' כל המנחות באות (מנחות דף סא.) רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונין שלש מלות שתים בכל אחד ואחד והשלישית אין בהן אשם מלורע טעון סמיכה ותנופה חי ואין בו תנופה שחוט לאו משום שתהא סמיכה דאורייתא והא דפריך בגמ'ש ויהא אשם מצורע טעון תנופה שחוט מקל וחומר ומה זבחי שלמי

יחיד שאין טעונין תנופה חיים טעונין תנופה לים כו ° לא שייך למיפרך מה לשלמי יחיד שכן טעונין סמיכה דאורייתא כיון דמתנופה אתנופה עביד קל וחומר ומיהו קשה דפריך התם ויהו שלמי ליבור טעונין סמיכה מקל וחומר ומה שלמי יחיד שאין טעונין תנופה חיים טעונין סמיכה מקל וחומר ₪ כו′ אמאי לא קאמר אשם מצורע יוכיח שטעון חנופה מחיים ואין טעון סמיכה ובחורת כהנים בפרשת צו את אהרן © עביד נמי קל וחומר כי האי גוונא וקאמר אה אשם מצורע יוכיח ודבר חימה הוא אמאי אה: איפוך סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא. לעיל א בפ״ק (דף יא:) ילפינן שאר אשמות מדכתיב כחטאת וכאשם מה חטאת טעון סמיכה אף אשם טעון סמיכה ואם כן קשה אפילו אשם מצורע נמי ומה שפירש בקונטרס דקסבר אינו בכלל שאר אשמות משום דאינו בא אלא להכשיר קשה הא אמרינן פרק קמא

[טומאה] דחויה היא. כלומר בקושי נדחית אצלה ב דיחוי בעלמא על ידי נשיאות עון שהליך מרלה ולא בהיתר גמור דו לטומאת מת אידחי ולא לטומאת זיבה: דתרוייהו. אביי ורבא סבירא להו טומאה דחויה היא בלבור ונ״מ הן למיהוי (ל) מאן דאמר בפ״ק דיומא (דף ו:) דאמר

הותרה היא בליבור יחיד במקום רבים: לימה מסייע ליה. לעולה דחמר ביחה במקלת שמה ביאה: מכף לסמיכה שחיטה. כדכתיב הי וסמך ושחט: חוץ מזו. של אשם מלורע: שהיחה בשער נקנור. הוא שער ח המורחי כדתנן בשהלים ופ"ו מ"נו שבמזרח שער נהנור וחלל שער זו לא נתקדש בקדושת העזרה כדאמרי׳ בכילד לולין (פסחים פה:) לפי שהמלורע עומד שם ומכנים ידיו ח לעזרה ושם מוליאין לו את האשם וסומך עליו וחוזר ומכניסו למקום שחיטתו ושוחטו מפני שאין מלורע יכול ליכנס בעזרה ולסמוך: עד שמוין עליו מדם הטחחו. לח עליו ממש קאמר שאין נותנין על בהונות אלא מדם האשם אלא שזורקין בשבילו דם חטחתו ודם חשמו: ליעייל ידיה. (כ) לתוך הפתח ולסמוך ולישחטיה אלל הפתח דהא כל הפתחים שהיו שם רחבן עשר אמות יי וחמש מהן בלפון וחמש מהן בדרום שהפתח מכוון כנגד פתחו של היכל באמלע העזרה ח ויכול לשחוט לפני לפונו של פתח דהוה ליה לפון וקס"ד רבי היא דאמר כל נפון העורה כשר לשחיטת קדשים שו ואף לפון שבמקום דריסת רגלי כהנים וישראל כדאמר לעיל [דף כ.]: מרחק לפון. לפון הכשר (מהן) לשחיטת קדשי קדשים רחוק

מן הפתח יותר מכ"ב אמה מקום

דריסת ישראל ומהום דריסת כהנים דכל אחת מהן י"א אמה במסכת מדות (פ״ה מ״ה) [וכר״י ברבי יהודה] יו דאמר (יומא לו.) ש) איזהו לפון מקיר מזבח ועד כותל העזרה כנגד לפונו של מזבח ותו לא הילכך לריך להחזירו בלפון המזבח וליכא תכף לסמיכה שחיטה: הכי גרסינן וליעבד פישפש. ופירושו פתח קטן כדתנן במסכת שקלים י שבמזרח בשער יי נקנור ושני פשפשין היו לו אחד מימינו ואחד משמאלו והן מחשבון פתחים שהיו משתחוים כנגד הפתחים. והכל בן פרכינו וניעביד פתח קטן בכותל לפוני של עזרה כנגד המזבח ויעמוד מלורע בחללו ויכנים ידו 🗈 ויסמוך אי לאו דביאה במקלת שמה ביאה: **הכל בכחב.** כך אמר דוד כל פתח יה העזרה ומדותיה ובנין כל הבית נמסר לי מיד ה' ואין להוסיף על החשבון ביו וביאה במקלת לא שמה (ג) ביאה: אמר רב יוסף. לעולם רבי היא יו ודקאמרת ליעול וליסמוך כל הסומך כו׳: מאי קסבר. האי תנא דאמר כל הסמיכות לריכות תכף לסמיכה שחיטה חוץ מזו: ליעול וליסמוך בהדיה דרחמנה המר. לו שיכנס ויסמוך: שמה ירבה בפסיעות. לאחר שסמך אם יכנס פסיעה לנד פנים יותר משהיה לריך נמצא ענוש כרת: סמיכת השם מצורע דאורייתא. כשאר אשמות דגמרינן להו סמיכה מהיקשא דכחטאת כאשם בפ"ק (לעיל יא.): (ד) **מכף** לסמיכה שחיטה לאו דאורייהא. דלא משמע ליה וסמך ושחט במקום יו שסומך ישחוט: מיתיבי וסמך ושחט. האי דסמכינהו קרא להיקישא סמכינהו כדאמרי׳ מה סמיכה בטהורים כו׳ יהו וסמיכה דפשיטא לו בה משום דכתיב ח לפני ה' בשחיטה דלריכה שתהא לפנים ומשום דתכף לסמיכה שחיטה לריך שיכנס הסומך לפנים, ולעמוד טמא מבחוץ ולסמוך בפנים אי אפשר כדאמרן לעיל שראשו ורובו מכנים: ואי אמרת לאו דאורייסא. היכי פשיטא ליה סמיכה בטהורין: בטמאין נמי איסא. שסומך בחוץ ומכניסה טהור לפנים ושוחט: סמיכת השם מלורע לחו דחורייתה. קסבר שחינו בכלל יש אשמות שהרי אינו בא אלא להכשיר: רבינא

מסחים עז. עט. פ. יומא ו: ז: מו:, ב) תוס' נגעים פ"ח ה"י ע"ש, ג) [לעיל כ. יומא לו.], לג.] ת"כ ויקרא נדבה פרש׳ ד ה"א, ירוש' ברכות פ"א ה"א, . ועי' ביצה פ"ב ה"ד, חגיגה פ"ב ועי ביצה פ״ב ה״ד, חגיגה פ״ב ה״ג, ס) [לעיל לכ. וש״נ], ו) ויקרא א, ד ה, ו) מדות פ״ב מ״ג, ס) שם מ״ד ע״ש, ע) ולעיל כ., י) פ״ו מ״ג, ע) ולעיל כ., י) פ״ו מ״ג, ל) ויקראויג, () [וע״ע תו׳ ל כיחת מקדש הי"ב], [חגיגה טו:], **ע**) מנחות (Þ סב:. כ) פרש׳ יא ה״ט.

הגהות הב"ח

(ל) רש"י ד"ה דמרוייהו וכו׳ (מ) רש" דיה לתרויהו וכר למאן דאתר בפרק שני דף טז דאתר: (ב) ד"ה ליעייל ידיה לתוך העזרה לפנים מן הפתח ולקתוך וכרי לעיל. נ"ב דף יד: (ג) ד"ה הכל וכו׳ ביאה המ״ד (1) ד"ה הכל וכי בילה הס"ד ולח"ר מ"ה א"ד למנר רב יוסף:
(1) ד"ה וחיכף לסמיכה וכי!
במקום שפמך ישחוט והאי דסמכינהו קרא להיקישא סמכינהו כדלמרינן בהקומן הס"ד ואח"כ מ"ה מה סמיכה.

גליון הש"ם

תום' ד"ה סמיכת וכו' לא שייך למיפרך מה לשלמי יחיד שכן מעונים סמיכה. קשה לי הא צזה י"ל שלמי לצור יוכיחו דאין טעונים סמיכה ומכל מהום טעוו ששלים שחוט. גם מ"ש אח"כ מנופה שחוט. גם מ"ש אח"כ ומיהו קשה וכרי אמאי לא קאמר אשם מצורע יוכיח והא י"ל מה לאשם מצורע דאין טעון תנופה שחוט משח"כ שלמי לבור שחוט משח"כ שלמי לבור דטעונים תנופה שחוט. וגם הא יש למנקט הק"ו הכי מה שלמי יש למנקט הק"ו הכי מה שלמי יחיד דלא טעון תנופה רק פעם אחד לריך סמיכה שלמי לצור דטעון כ' פעמים תנופה לכ"ש דטעון כ' פעמים תנופה לכ"ש דטעונים סמיכה וליכא יוכיח כלל חאשם מצורע דהא התם לא טעון

שינויי נוסחאות

א] 5"ל קורא אני עליהן תכף (הגרי"ב). וככתה"י וש"מ קורא אני בהן: ב] מיכת להדיא ליתל בדפ׳ הישנים ובכתה״י, ובה״ו לופי השמים ולכמה ל, ומה לופים מרט"י (דקים): גן אצלם (כתה"י): דן סק"ד ומה"ד להא אידחאי. לטומאת וכו' (כי"ב (בי"ב ונ'): ה] נ"ל ונ"מ למהדר (בו): ה] אטהורים אע"ג דאמ׳ בפ"ק . דיומא הותרה היא בצבור, בפסח מודה היא בצבור, בפסח מודה דהוי קרבן יחיד, וע' מוס' יומל (דף ו ע"ב) ד"ה למל (מ"ב): ו] שער העזרה המזרחי ("ש"מ): ו] השער (*ש"מ): ח] ידיו לבהונות (ש"מ): (מיים): חן ידיו לבהונות (מיים): מן מיל קדשי קדשים ואף שלא מן מ"ל קדשי קדשים ואף שלא מנגד המזבה במקום דרימה (מיים): ין מוספה מול פפד"מ (מיים): ין מיפת דאמר שלמ"ון. וכ' קדמי דמיים דנמינוש הוסיפוה: ישן נ"ל שער (מיים): ישן נ"ל שער (מיים): ישן נ"ל יאן ("ל שער ("ש"ו). "בן ל"ל והכי (ב""): יגן ידיו (ב""): ידן פתחי (בתה"י): מו] מכלון עד קה"ל נמלוק (ש"מ, וכן בבתה"י): מו] היא וביאה במקצת לא שמה ביאה ודקאמרת כו' (ש"מ, שמה ביאורדו קאמות ברי (ש תנה"): יוֹ במקום שסמך ישחוט והאי הסמכינהו קרא כר׳ כל״ל והד״ל, ומיכות מיתיים: וסמך ושחט שייכי לקמן (ש״מ. ב״ח, צ״ק, וכ״ה בכתה״י): יח] כלן בחקצ א, זכ וובכוור זייון מק הק"ל ומה"ל מיתיבי וסמך ושחט מה סמיכה כו'. ק"ל מיתיבי וסמך ושחט מה סמיכה בטהורין אף שחיטה בטהורין, פי׳ דכתיב ושחט [את] בן הבקר לפני ה' ותיכף לסמיכה

הקבר לפנו הז וחיכך לפכונים. הוכקר לפנו הי וחיכך לפכונים. הדעמוד בפנים, דדעמוד בפנים א"א דהא צריך שיהיה הסומך ראשו ורובו בפנים ואי אמרת כו' (ש"מ: יש] בכלל שאר אשמות ("ש"מ: ב) כ"ל וו"ל דאפ"ה לא הוי שריגן אלא בע"פ ולא בשאר ימות השנה (ש"מ בשם גדיון) והוא שחיט, א"כ צריך הסומך לעמוד בפנים, דדעמוד מבחוץ ולסמוך בפנים א"א דהא צריך שיהיה הסומך ראשו ורובו בפנים ואי אמרת כו' (ש"מ: בה] כיון לשמה מחול למנון להדיא א"מ ליכל מירון לחל, כמנואר נצ"מ במדוטים עי"ש: באן צ"ל של בעל (ישב"ץ: בכן דטבול יום אחר (ישב"ץ: בכן של לחנוף להי אקפו לצ"ל (ש"מ: בהן באורייתא בשר קרינא כאן כיון דמלאויייתא מנה"ל וסגר"א סגר דמקייני מינה זו, ופי דמון להי אקפו לצ"ל (ש"מ: בבן דאורייתא נקטה וקאמי (ב"ש: לן בל"ק מתק פינת דאורייתא, ענ" מלה"ל והגר"א סגר דמקשר די בדאמרי בפרק אין דורשין (מגינה טו ע"צ) אמריגן להו אקפו לצ"ל (ש"מ: ב"ב") בל"ל כיון: בהן דאורייתא הווער (ש"מ: להן מתוכה במקשר המוכל למומל למומל מה"מ. וע"ע ס"ג: לאן עני בה"ז, קר"א, לשס זכח ועו"ש, מנ"ל להפוס' דנאשס נויר לא הוי לאוריים למומל למומל מה"מ. ולינו נראס: בלן נל"ל וטעמא דמתרך שהותר איצטריך לגבי מחנה בר: "מוכל (צ"מ: לגו) ממקו מחנה שכינה. ואינו נראס: בלן מל"ל וטעמא דמתרך שהותר איצטריך לגבי מחנה בר:

שישה מקובצת ואי אפרת לאו דאורייתא כו'. לפרשיי דלא ידעינן סמיכה בטסורים רק (מטמא) (מטעמא) דשמיטה כדפי דבעינן מיכף לממיכה שחיטה, וכיון דמיכף לסמיכה ושחיטה א"ד פריך שפיר בעמאסי לו שימר היש אח דבמתיכה בעמיכה בעמיבה בעמיכה בעמיכה